

nabiral, ker so ti mnogokrat primorani tak drobiž že radi tega za plačilo vzeti, da svojih odjemalcev ne izgubijo. Pri tem bodo pa trgovci jako občutno škodo trpeli, ker ne bodo c. kr. blagajnice in uradi takega drobiža več sprejemali in bo isti tedaj vso vrednost izgubil.

Odsek tedaj nasvetuje, da naj zbornica z enako vlogo na c. kr. finančno ministerstvo podpira prošnjo zbornice posestrime v Inomostu.

Zbornični svetnik Vaso Petričič je proti temu predlogu, ker ne uvidi potrebe, da bi se ta rok podaljšal. Vsakdo je imel dovolj časa znebiti se tega drobiža, ker se je to že davno razglasilo.

Poročevalec Karol Luckmann opomni, da je podaljšanje roka le v korist ubogim, da isti ne izgube svojega denarja. Ta drobiž se tako več ne izdaja.

Zbornični svetnik Vaso Petričič nasvetuje, da naj se odsekov predlog v toliko premeni, da se rok le za pol leta podaljša, namesto za dve leti.

Zbornični svetnik Ivan Baumgartner podpira odsekov predlog, češ da so se vselej izgube pojavile, kadar se je star denar iz prometa vzela.

Po nekaterih opomnjah poročevalca in zborničnega svetnika Franja Omersa se je odklonil predlog zborničnega svetnika Vaso Petričiča in sprejel odsekov predlog.

IV. Zbornični svetnik Fran Omersa poroča v imenu odseka o volitvi dveh zastopnikov v deželno obrtno komisijo. Deželni zbor kranjski je sprejel v seji dne 12. maja t. l. samostalni predlog deželnega poslanca Ivana Šubica, ki meri na to, da se v Ljubljani ustanovi deželna obrtna komisija, katere naloga bi bila skrbeti za podporo, povzdigo, razvoj in procvit kranjske obrtnije.

Med rednimi člani v tej komisiji sta tudi dva zastopnika trgovske in obrtniške zbornice, zato se je deželni odbor kranjski obrnil do zbornice, da imenuje in določi ta dva zastopnika. Ustanovitev deželne obrtne komisije je po mnenju odseka jako velike važnosti zlasti za mali obrt. Komisija bode prirejala učne kurze za obrtnike ter razstave obrtnih izdelkov, priskrbovala obrtnikom delavska sredstva in pospeševala gospodarsko organizacijo malega obrta.

Odsek nasvetuje: Zbornica naj zastopnikom trgovske in obrtniške zbornice v tej komisiji izvoli gospoda zborničnega svetnika Josipa Lenarčiča in gospoda zborničnega svetnika Josipa Rebeka.

V. Zbornični svetnik Josip Lenarčič poroča, da vsled dopisa podružnice avstro-ogerske banke v Ljubljani izstopijo koncem tega leta po preteku zakonite poslovne dobe gospodje cenzorji Otomar Bamberg, Ivan Baumgartner, Alfred Ledenig in Ivan Perdan. Z ozirom na člena 40 in 64 bančnih pravil nasvetuje poročevalec v imenu odseka: Zbornica naj za izpraznjena mesta cenzorjev nasvetuje gospode:

Otomar Bamberg, Ivan Baumgartner, Alfred Ledenig, Ivan Perdan, F. M. Regorschek in Urban Zupanc. — Predlog se sprejme. (Dalje)

Kranjska kmetijska družba.

Cena kmetijskih pridelkov se kar ne more povzdigniti tako, da bi se v kmetijah naložena glavnica pošteno obrestovala in da bi se izplačal trud, ki ga ima človek z obdelovanjem zemlje. Naše kmetije so več ali manj vse pasivne. Samo tisti kmetovalec zamore v rednih razmerah izhajati, ki si je zagotovil kaj postranskega zaslužka. Kdor se resno bavi z živinorejo, kdor ima vožnje itd., tisti se še nekako prebije, ako ga ne zadene kaka posebna nesreča, ako mu toča ne pobije ali povodnje ne uničijo poljskih pridelkov ali če ni treba hčeri dote šteti.

Te razmere se ne bodo premenile, dokler se ne pretrga sedanja trgovinska in carinska pogodba z Ogrsko. Ta pogodba je največja naša nesreča. In ker so razmere v naši državi žalibog take, da se ta pogodba še dolgo ne pretrgala in ker je nadalje žalostna istina, da ravno odločilni krogi nimajo resne volje, kaj storiti za povzdigo kmetijstva, je treba misliti, kako naj se kmetu drugače pomaga.

Nekaj let je tega, kar je poslanec Povše nekako obupajoč svetoval kranjskim kmetovalcem, naj vse njive premene v travnike in naj se posvetijo izključno samo živinoreji, češ, da je ta panoga kmetijstva jedina, v kateri se da kaj zaslužiti.

V tem obsegu je bil pač nekoliko prenačljn. Tako daleč ne more iti kranjski kmetovalec, ker bi sicer še veliko poprej prišel na kant, ali zato je v Povšetovem nasvetu vendar zdravo jedro. Resnica je namreč, da je dandanes živinoreja poglavitna opora kmetovalca in da se bo kmetovalcu razmeroma še najbolje godilo, ako se je resno in umno poprime.

V to svrhu je naša uzorna kmetijska družba že pred mnogimi leti posvetila vse svoje moči povzdigi živinoreje. Pred vsemi je gledala na to, da je upejljala za naše kraje najprimernejše pasme. Sedanja živina, kar se je redi v naši deželi, je veliko boljša in lepša kakor je bila nekaj. Hrvaške buše se počasi izgublajo in kmetovalec ima vedno lepšo živino na prodaj ter jo tudi čedalje bolje prodaja. Sedaj prihajajo na naše semnje že kupci iz različnih dežel in pokopujejo mnogo živine, kar spravlja obilo denarja v naše kraje, vrh tega pa je hrvaška vlada začela tudi govedi za pleme kupovati pri nas. To pač najbolje svedoči, da se je živinoreja znatno povzdignila in nihče ne more tajiti, da je to v prvi vrsti zasluga kranjske kmetijske družbe.

Sedaj je ta družba šla korak dalje in hoče umnim živinorejcem tudi pri prodaji živine pomagati. Ta namen je vreden vsega priznanja in mi smo trdno prepričani, da bo kmetijska družba s tem v enem letu kmetovalcem naše dežele več koristila, kakor vsa konsumna društva v petdesetih letih.

Kmetijska družba sestavi zapisnike vseh plemenskih govedi, kar jih je v deželi in bo posredovala, da se po vrednosti prodajo. S tem je družba razširila svoj delokrog. Odslej ne bo njena naloga, samo delati na povzdigo kmetijstva, ampak tudi posredovati pri razpečavanju kmetijskih pridelkov, a kako velikega pomena utegne to postati, to si zamore misliti le kdor pozna križe in težave kranjskega kmeta.

S tem sklepom, ki ga je osrednji odbor storil zadnje dni, stopi kmetijska družba v novo stoletje in mi jej želimo, naj bi ostala tudi v prihodnje to kar je zdaj: pravi blagoslov kranjskega kmeta.

P. n. gospode naročnike „Novic“ prav uljudno prosimo, da določijo za ostalo naročnino, ker moramo veliko stroškov poravnati.

Upravništvo.

Novice.

— **Osebnosti.** Voditeljem mestne posredovalnice za delo in službe v Ljubljani je imenovan gosp. Ivan Dražil. — Sodni tajnik g. dr. Janko Babnik je imenovan ministrijalnim tajnikom v pravosodnem ministerstvu. — Učiteljici gosp. Mariji Rupnik v Leskovcu je podelil poljedelski minister II. učno mesto na c. kr. rudniški šoli v Idriji.

— **Cerkvene vesti.** Vmeščen je bil dne 20. t. m. č. g. Josip Vole na župnijo Velike Poljane pri Ribnici. Za župnijo Št. Jurij pod Kumom je prezentiran č. g. Frančišek Avsec župnik v Brusnicah. — Za grof Lambergov kanonikat pri ljubljanski stolni cerkvi je prezentiran č. gosp. dr. Frančišek Lampe, profesor bogoslovja in vodja Marijanišča v Ljubljani. — Za župnijo Slavina je prezentiran č. g. Matija Prijatelj, župnik v Strugah.

— **Okrajnimi šol. nadzorniki na Sp. Štajerskem,** so imenovani: za celjsko okolico, Vransko in Šmarje učitelj Jožef Supanek v Grižah, za Trbovlje, Brežice in Sevnico nadučitelj v Trbovljah Jos. Vodušek, za Mariberg, Šoštajn, Slov. Bistrico in Konjice nadučitelj I. Dreflak v Rogatecu, za mesta Maribor, Celje in Ptuj ravnatelj v Mariboru Fr. Fritsch, za okraje Ljutomer, Rogatec, Gornja Radgona in ptujška okolica vodja v Laškem trgu I. Rammer in za okraje Slov. Bistrica, St. Lenart in mariborska okolica profesor v Mariboru dr. Janko Režjak.

— **Umrli** je na Igu ondodni župnik č. g. Jakob Dolenc. po dolgi vodenični bolezni.

— **Nenadoma umrl** je dne 22. t. m. ljubljanski ban- kir in poslovodja „Glavne hranilnice in posojilnice“ gospod Makso Veršec.

— **Zmage ob meji.** Pri občinskih volitvah v Selnici ob Muri, dalje v Kastvu in v Boljunu so zmagali Slovenci oziroma Hrvatje.

— **Gimnazija v Kranju** kaj dobro napreduje. Letos ima že sedem razredov in pet paralelk. Obiskuje jo nad 500 dijakov, poučuje pa 15 profesorjev.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** ustanovi v Trzinu otroški vrtec.

— **Novo orožniško postajo** so dobili v Zagorju pri Postojini in v Sodražici.

— **Slovenska mestna ljudska šola v Gorici.** Ministerstvo je na podlagi komisijonelnih poizvedb odločilo, da je Catinellijeva vojašnica v Gorici nesposobna za to, da bi bila v njej nastanjena slovenska mestna ljudska šola. Mestni zastop je hitel zadevo zavleči in je uložil priziv na upravno sodišče.

— **Pod prusko pikhaubo.** Da ne pozabimo, da smo že globoko v pruski malhi, je naša vojna uprava naročila za avstrijske žandarje tudi že pruske pikhaube in sicer namesto sedanjega klobnka, ki je dobro pristojal ljudem in je imel to dobro lastnost, da je bil pristno — avstrijsk. Ali se hoče vojni minister in kdo drugi maščevati na upornosti avstrijskih slovanskih rezervistov proti nemškemu „hier“ na kontrolnih shodih? Stvar postaja zares čedalje bolj sumljiva za nas — „Avstrijce“: v Trstu se prikazujejo uniforme italijanskih kanonirjev, naši žandarji pa dobivajo pruske pikhaube. Je-li to vspeh trozvezne politike? Nemogoče! Sicer bi se moralo pokazati tudi v Nemčiji in Italiji kaj — avstrijskega?? —

— **Poštno.** Sedanje poštna nakaznice se morejo rabiti le še do novega leta, poštna znamke in drugi vrednostni obrazci pa še do 31. marca 1900. Vse dosedanje poštna vrednostne tiskovine bodo poštni uradi do konec decembra 1900 zamenjavali za nove.

— **Novo šolo** dobi vsled požrtvovalnosti turjaškega grofa Auersperga občina Turjak. Nekaj tlake in materijala bo dala občina, ostalo pa grof. Šola se zgradi v próslove cesarjeve vladarske 50letnice.

— **Deželnozborna volitev na Goriškem** iz kurije veleposestnikov na mesto grofa Alfreda Coroninija se bo vršila 3. januarja. Slovenski volilci so se zjediniili na kandidaturu tolminskega župana Oskarja Gabrščka.

— **Praktični kurz za mlekarstvo in sirarstvo** se vrši v Sv. Mihaelu na Tirolskem. Prične se 9. januarja in bo trajal 8 tednov. Pouk bo brezplačen, za stanovanje in za hrano pa bo plačati 34 gld. Opozarjamo na ta kurz vse mlekarke in sirarske zadruge.

— **Nova potujčevalnica.** „Lega Nazionale“ hoče zidati šolo v bližini Kanfanara, da tako slovanskim otrokom nastavi novo past.

— **Bakreni drobiž po 1 in 1/2 kr.** sprejemajo državne blagajne le še do 31. decembra, po preteku tega dne odpade v smislu naredbe finančnega ministerstva vsaka obveznost za sprejemanje tega denarja.

— **Pogreša se** mizarski pomočnik Jakob Ločnikar, 28 let star, rojen v Medvodah, kateri je delal ori mizarskem mojstru Bruderju v Ljubljani. V nedeljo je bil namenjen k svojim starišem v Št. Vid, pa je ostal do večera v Ljubljani, in je bil še zvečer ob pol 9. uri v gostilni „pri figabirtu“. Od tega časa naprej se pogreša. Domov ga ni bilo, in nihče ne ve, kam je zginil.

— **Zmrznil** je 21letni fant Andrej Vrankar iz Gabrija občina Blagoviške. Šel je s sejma iz Krašnje, se napil žganja potem pa opešal na potu in obležal na domačem vrtu, kjer so ga našli zmrznjenega.

— **Pri zibanju umrl** je dne 19. t. m. 98letni starček Anton Berus v nekem kraju pri Novem mestu. Zaspal je pri zibanju in se ni več probudil.